

Halkla ilişkiler lisans öğrencilerinin yazma öz yeterlik algılarının belirlenmesi üzerine bir çalışma

A study on determination of writing self-efficacy perceptions of public relations undergraduate students

Bayram Oğuz Aydın¹

Özlem Duğan²

Geliş Tarihi / Received Date: 01 / 09 / 2017

Kabul Tarihi / Accepted Date: 28 / 12 / 2017

Öz

Bu çalışmanın amacı, halkla ilişkiler bölümünde öğrenim gören lisans öğrencilerinin yazma öz yeterliklerini belirlemektir. Çalışmanın amacını gerçekleştirmek için, Güneydoğu Anadolu Bölgesinde bulunan bir üniversitenin iletişim fakültesinde 2017 yılı güz döneminde halkla ilişkiler metin yazarlığı dersi alan 67 lisans öğrencisinden yapılandırılmış soru formu ile veri toplanmıştır. Halkla ilişkiler öğrencilerinin yazma öz yeterlik düzeylerini belirlemek için ortalama puanlar; cinsiyete göre farklılıkları tespit etmek için ise bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar, halkla ilişkiler öğrencilerinin yazma öz yeterliklerine ilişkin algı düzeylerinin ortalama değerinde olduğunu göstermiştir. Öğrencilerin dil bilgisi kullanım becerisine oranla kompozisyon becerisi algılarının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Diğer bir sonuç, cinsiyete göre kompozisyon becerisinde bir farklılaşma görülmezken dil bilgisi kullanım becerisinde kadınlar erkeklere oranla kendilerini daha yeterli görmektedir şeklinde ortaya çıkmıştır.

Anahtar sözcükler: Halkla ilişkiler, metin yazarlığı, yazma, öz yeterlik

Abstract

Purpose of this study is to determine self-efficacy on writing of undergraduate students in field of public relations. In order to realize the purpose of the study, data is collected thanks to questionnaire from 67 university students, who take public relations copywriting course in fall semester of 2017 at communication faculty of a university in the Southeastern Anatolia Region. For determining the self-efficacy levels of public relations students, average scores are used and the independent sample t-test is used to determine differences by gender. Collected results showed that perception level of public relations students on writing self-efficacy were above the average. It is determined that students' perception of composition skills was higher than grammar usage. Another result is that while there is no difference in the composition between genders, women are more likely to see themselves than men in grammar use.

Keywords: Public relations, copywriting, writing, self-efficacy

¹ Yrd. Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep/TÜRKİYE, b.oguzaydin@gmail.com

² Yrd. Doç. Dr., Uşak Üniversitesi, Uşak/TÜRKİYE, ozlem.dugan@usak.edu.tr

1. Giriş

Halkla ilişkiler, hedef kitlesini etkileme çabası üzerine inşa edilen bir uzmanlık alanıdır. Bu bağlamda halkla ilişkiler, hedef kitleyi ikna etme, hedef kitle ile doğru iletişim kurma, hedef kitleyi yönlendirme ve yaptığı çalışmalarını hedef kitleye kabul ettirme ve onların onayını alma çabalarını kapsamaktadır. Halkla ilişkiler aynı zamanda medya ile ilişki kurma ve bu ilişkiyi doğru bir şekilde yönetme, toplumun hassasiyetlerini gözetme ve sosyal sorumluluk projeleri ile topluma destek verme ve krizi doğru yönetme çalışmalarını da içerisinde barındırmaktadır. Halkla ilişkiler çalışanın görevi ise, dürüstlük çerçevesinde toplumu doğru ve zamanında bilgilendirme, kurum ya da kuruluş ile ilgili yeni haberleri toplumla paylaşma, toplumun tepkilerine duyarlı olma ve toplumun hassasiyetlerini gözetme olarak tanımlayabiliriz. Halkla ilişkiler çalışmanı, bütün bu çalışmalarını yazarlık yeteneğini ortaya koyarak yapmaktadır. Yazarlık, halkla ilişkilerin hedef kitlesi ile kurduğu iletişimin en önemli aracıdır. Halkla ilişkiler yazarı, web sayfasında yer alan bilgileri, basın bültenlerini, konuşma metinlerini, reklam metnini, halkla ilişkiler kampanyalarını, yıllık ve raporu, personele yönelik yayınları, çeşitli konularda hazırlanan broşürleri, haber mektupları gibi bütün bu faaliyetlerde yazma yeteneğini kullanmaktadır (Bayçu Uzoğlu, 2013, s.10). Son yıllarda yapılan çalışmalar (Lingwall, 2012, s. 184) öğrencilerin internet, sosyal medya, kısa mesajlaşma gibi faktörlerden ve (Tok & Ünlü, 2014, s. 75) öğrencilerin yazmayı zaman kaybı olarak düşünmeleri ve isteksiz davranmaları yazma becerilerinde bir düşüş ortaya koysa da, genelde iletişim fakültesinde okuyan özelerde ise halkla ilişkiler bölümünde öğrenim gören öğrencilerin yazma yeterliliğini geliştirmeleri meslekte başarılı olabilmeleri için şart görünmektedir. Bu kadar önemli olan yazarlığın profesyonel bir şekilde yapılması kuruma ve halkla ilişkiler uzmanına katkı sağlayacaktır. Bu bağlamda halkla ilişkiler yazarlığının öneminin daha iyi anlaşılması için alana katkı sağlamak amacıyla yapılan çalışma ile halkla ilişkiler bölümü öğrencilerinin yazarlık yeteneğinin (yazma öz yeterliği) hangi düzeyde olduğu ortaya konulmaya çalışılmıştır.

2. Halkla ilişkilerde yazarlık

Halkla ilişkilerde yazarlık, bir kurumun faaliyetlerinin doğru ifade edilmesi, verilmek istenilen mesajların kamuoyunda pozitif etki yaratması açısından önem taşımaktadır. Halkla ilişkiler uzmanının kurumun çalışmalarını anlatmak için kullandığı yazma yeteneğinin profesyonel kullanılması etkisinin daha fazla olmasını sağlayacaktır. Harfler, kurallara göre yan yana gelmekte ve sözcükleri, sözcükler aynı şekilde cümleleri, cümleler metinleri oluşturmaktadır. Bunları bir araya getiren kişi ise, yazardır. Yazarın halkla ilişkiler alanında usta, yetkin ve yaratıcı olması, ortaya çıkan işin amaca uygunluğunu, yeterliliğini ve etkililiğini ortaya koymaktadır. Bu açıdan yazı yazmak, malzemeleri doğru kullanmayı ve yazıya doğru şekilleri vermeyi gerektirir (Elden, 2013, s. 29). Her kurum yaptığı çalışmalarla kalıcı olmak ister. "Söz uçar yazı kalır" sözü de yazmanın kalıcılığını ortaya koymaktadır. Yazı başka bir ifadeyle basılı medya kalıcılığı ve arşiv değeri taşıması açısından önem taşımaktadır. Kurum gazetesi, dergisi gibi yazılı araçlar hedef kitleler ve medyayla kurulacak ilişkilerde kalıcı bir veri niteliği de taşır (Özdemirci, 1996, s. 98; Ayhan, 2015, s. 109). Yazı, belge niteliği taşıyarak bir anlamda yapılan eylemlerin kanıtıdır. Bu nedenle değerlidir. Bu değeri doğru kullanıp, insanları, toplumları, hedef kitleyi etkileme çabası ise halkla ilişkiler çalışanlarının görevleri arasındadır. Kurum ya da kuruluşun misyonu, vizyonu, değerleri, kuruluş yeri hakkındaki bilgileri, organizasyon yapısı, topluma olan katkıları çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak yapılmaktadır (Sabuncuoğlu, 2004, s. 12; Cutlip vd., 2000, s. 406). Tablo 1' de halkla ilişkililerde kullanılan araçlar özetlenmektedir.

Tablo 1. Halkla ilişkilerde kullanılan araçlar

	Yazılı araçlar	Sosyal-kültürel araçlar	Görsel-ışitsel araçlar
Tanıma	Basın açıklaması Basın dosyası Kurum gazetesi Kitap Dergi Yıllık Yıllık Raporlar Broşür ve el kitapları Mektup Afiş Duyuru panoları Poster Pankart El ilanları Çalışan el kitabı Bilgilendirici kurum içi yazılar Yönlendirici ve yol göstericiler	Basın toplantıları Basın bildirimleri Basın gezisi Basın kokteyli Törenler Konferanslar Sergiler Geziler Kurslar Seminerler Festivaller Yarışmalar Sponsorluk	Televizyon için hazırlanmış görseller Fotoğraf Film Afiş Sergiler Slayt, resim, PowerPoint Kurumsal kimlik oluşturan grafik Tasarımlar, logo, bayrak, kartvizit Radyo için hazırlanmış materyaller TV/radyo röportajları
Tanıtma	Dilek/şikâyet kutuları Dilekçe Bilgi edinme başvuruları Anketler	Görüşme günleri Danışma birimleri Mülakatlar Toplantılar	Telefon hatları

Kaynak: Yağmurlu, 2010; 65; Bayçu Uzoğlu, 2013; 52.

Onat'a göre, halkla ilişkiler yazarlığında en çok kullanılan araçlar arasında basın bültenleri, açıklayıcı, bilgi verici metinler, kamusal hizmet duyuruları, reklamlar, makaleler, kurumsal bültenler, dergiler, broşürler, yıllık faaliyet raporları, konuşmalar ve sunumlar, web siteleri, sosyal ağlardaki profil sayfaları, kurumsal bloglar bulunmaktadır (Onat, 2014, s. 19). Halkla ilişkiler çalışanları halkın dilek ve isteklerini, genel eğilimlerini, olumlu veya olumsuz görüşlerini ve halka duyurmak istediği bilgileri basılı araçlar olan kitaplar, gazeteler ve magazinler, seminerler, sergiler, çeşitli organizasyonlar aracılığıyla öğrenebileceği gibi, bu yolla da duyurabilirler (Tortop, 1990, s. 303; Barry, 2003, ss. 15-16). Bu süreçte önemli olan halkla ilişkiler çalışanlarının yazma becerisini başarılı bir şekilde ortaya koyabilmesidir. Bivins' e göre, halkla ilişkilerde mesajların sunulmasında amaç, strateji, iletişim kanalı, iletişim tarzı ve formatı değişiklik göstermektedir. Bu elementler birbiriyle tamamen iç içedir. Halkla ilişkiler çalışmaları, halkı, müşteriyi, tüketiciyi aydınlatmak ve yapılan eylem ile işlemleri hedef kitleye benimsetmek amacıyla yapılmaktadır (Ayhan, 2015, s. 39). Halkla ilişkiler için temel amaç bilgi vermek ve ikna etmektir (Bivins, 2008, s. 6). Hedef kitlenin ikna edilmesi ve hedef kitleye doğru bilgilerin aktarılması iyi yazarlıkla bağlantılıdır. Marsh, Guth & Short (2009, s.6) iyi yazmayı işi şanstan ve doğal yetenekten çok mantıksal bir sürece bağlarlar. Mantıksal süreçlerden geçen yazar, neyi amaçladığını, ne yazmak istediğini, nasıl ve nerede sunacağını önceden planlamıştır. Önceden planlanan yazı yazma (Çöklü, 1999, s. 161-162) halkla ilişkiler çalışma alanlarından en temelleri olan araştırma, planlama, iletişim ve değerlendirmenin her safhasında ortaya çıkmakla birlikte, en çok aktif olarak hedef kitlenin gözünde yer alan iletişim safhasında dikkat çeker. Çünkü bu aşamada hazırlanan program hakkında mesajlar oluşturulur ve bunlar yayılır. Halkla ilişkilerde yazım, bilgi ve dil becerisinin

özellikle seçilmiş bir hedef kitlede davranışsal yanıt geliştirmek için bir araya gelmesidir. Bu olayın çıktısı sadece kâğıt üzerindeki bir grup kelimedenden ibaret değildir. Kelimeler gerekli fakat yeterli değildir. Halkla ilişkiler yazarlığının sonuçları yazarların istediği ölçüde hedef kitlenin yanıt vermesi ile değerlendirilir. Halkla ilişkiler yazarlığında sadece yazılı metin oluşturmuş olmak ve halkla ilişkiler çalışması yapıyor gibi görünmek için değil, doğru iletişim kanalları çerçevesinde ikna ve bilgilendirme amaçlı yazı yazılması hedeflenmektedir. Halkla ilişkilerde mesaj oluşturma aşamaları Tablo 2' de sunulmuştur.

Tablo 2. Halkla ilişkilerde mesaj oluşturma aşamaları

Anahtar sözcükler	Çözümleme; hedef kitlenin 5 temel sorusu	Temel kavramlar	İletiyi tasarlama aşamasında 5 temel soru
Yazar	İleti kim tarafından tasarlanmıştır?	Medyadaki tüm iletiler tasarlanmıştır.	Verilmek istenen mesaj nedir?
Biçim	Etkili iletişim için hangi yaratıcı teknikler kullanılmış?	İletiler yaratıcı ve dikkat çekici tekniklerle tasarlanır.	İleti tasarımında yaratıcılık ve teknolojinin gücünden yararlanıyor mu?
Hedef kitle	İleti farklı hedef kitleler tarafından nasıl yorumlanır?	Farklı hedef kitleler mesajları farklı biçimde algırlar	İleti, hedef kitleye uygun olarak tasarlanmış mı?
İçerik	Bakış açısı, yaşam biçimi ve hâkim değerler nelerdir?	Medyanın/iletiyi tasarlayanın örtük değer ve bakış açısı olabilir.	İletide bakış açısı ve istenen değerler açık biçimde vurgulanıyor mu?
Amaç	İletinin amacı nedir?	İletilerin çoğu kar ve güç elde etmek için tasarlanır.	Amaç etkili biçimde anlatılabiliyor mu?

Kaynak: Jolls, 2008, s. 42.

Halkla ilişkilerde mesajların başka bir deyişle yazılan mesajların hedef kitleye ulaştırılması ve mesajların amacına ulaşması gerekmektedir. Bugüne kadar yapılan birçok araştırmaya göre basın bültenlerinin % 10'una yakın bir oranı medya kuruluşları tarafından kullanılmamaktadır. Bunun en büyük nedeni reklam izlenimi uyandırması, gerektiğinden uzun olması ve geç ulaştırılması olarak belirtilmektedir (Peltekoğlu, 2007, s. 219). Halkla ilişkiler çalışanı mesajını oluştururken, mesajı bir strateji üzerine kurmalı, ilgi çekici hale getirmeli ve mesajın çok uzun olmamasına dikkat etmelidir. Hiçbir değişiklik yapılmadan, okuyucuların en çok okuduğu sayfalarda ve birkaç fotoğrafla geniş yer alan basın bülteni ve fotoğraflar medya ilişkilerinden sorumlu kişilerin başarısı olarak görülmektedir (Onat, 2014, s. 38). Seitel' e göre, yapılan halkla ilişkiler çalışmalarında ikna edici içerik ve yeterli bir iletişim süreci olmaksızın belirli bir düzeyin altındaki organizasyonu kurtarması ve onu yeterince tanıtmayı beklenemez (Seitel, 2004, ss. 4-5). Wilcox ve Nolte' ye göre, halkla ilişkiler yazarının dikkat etmesi gereken ilk nokta, mesajın yazılma amacının doğru saptanmış olmasıdır. Ayrıca iyi bir araştırma etkili yazmanın ön koşuludur. İyi bir halkla ilişkiler yazarı etkili yazma için kişisel gözlemlerle konu ya da kişilerle ilgili bilgi sahibi olur, okuma yapar ve mülakatla konunun uzmanlarından detaylı bilgi edinir, araştırma yapar, planlar ve planın yürütülmesi sağlar (Wilcox & Nolte, 1990, ss. 9-10).

Brody ve Lattimore' e göre etkili halkla ilişkiler mesajları altı adet hedefin başarılması ile oluşturulur (Brody & Lattimore, 1990, ss. 40-41). Bunlar:

Aydın, B.O., Duğan, Ö. (2018). Halkla ilişkiler lisans öğrencilerinin yazma öz yeterlik algılarının belirlenmesi üzerine bir çalışma. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 4(1), 150-164.

- Farkındalık Yaratma: Halkla ilişkiler yazarlığında çevrenin farkındalığının artırılmasına ve bu mevcut duruma yeni eklemeler yapılması ya da yeni fikirlerin ortaya konulması yoluyla yapılabilir.
- Bilgi Sağlama: Halkla ilişkiler mesajları aracılığıyla, mevcut ürün ve hizmetlerin durumu, özellikleri hakkında tüketicilere bilgi verilir.
- Eğitim: Halkla ilişkiler mesajları, sponsorların önerdiği gibi muhtemel hedef kitlelere eğitim yoluyla bilgi verirler.
- Mevcut davranış, fikir ve hareketlerin pekiştirilmesi ve kuvvetlendirilmesi: Halkla ilişkiler yazarlığı mevcut davranışları tüketicilere hatırlatır.
- Tavrı ve fikir değiştirme: Bu tür halkla ilişkiler faaliyetleri uzun dönemli çalışmalar gerektirir.
- Davranışsal değişime neden olmak: Halkla ilişkiler hedefleri arasında en zorlu olanıdır. Yeterli süre, çaba ve ıknanın bir arada olması gereklidir.

Halkla ilişkiler yazarı aynı zamanda medya ile ilişkileri doğru yöneten, medya ile ilişkilerini sürdüren kişidir. Halkla ilişkiler uzmanlarının görevlerini yerine getirirken özellikle medyayla ilişkiler konusunda medyanın ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde etkin yazma yeteneklerini kullanmaları gerekir. Halkla ilişkiler yazarlığında yazma yeterliği kadar dil ve ifade yeteneği de son derece önemlidir. Halkla ilişkiler yazarı, medya ile iletişim kurmanın vazgeçilmez yöntemlerinden biri olan basın bültenini yazarken güncel, ilgi çekici ve hedef kitlenin dikkatini çekecek biçimde tasarlamalıdır (Ayhan, 2015, s. 135). Basın bülteni yazarken gazetecilerin işini kolaylaştırmak için gazetecilik ve haber yazım teknikleri konusunda dikkat edilmelidir. Tokgöz'e göre (1994, s. 177), haberde sadelik, kesinlik, canlılık, doğruluk, açıklık ve orijinal olmasına dikkat edilmelidir. Ünlü İngiliz edebiyatçı Rudyard Kipling "Altı güvenilir yardımcım var, tüm bildiklerimi onlara borçluyum; onları 'Ne', 'Neden', 'Ne zaman', 'Nasıl', 'Nerede' ve 'Kim' diye çağırıyorum" demektedir (Akyürek, 2004, s. 46). Bu maddeler haberin unsurlarını da oluşturmaktadır. Halkla ilişkiler yazarınca yazının hangi formatta yazılacağı, yazının amacının ne olduğu, yazıda olması gereken bilgiler (5N 1K), hedef kitle kim ya da kimlerden oluştuğu ve özelliklerinin neler olduğu, yazıda dil bilgisi kurallarına uyulması başka bir ifadeyle cümlede anlatım bozukluğunun olmaması (Ayhan, 2015, s. 136), yazı ve yazım kurallarına uyulması ve dil kullanımına özen gösterilmesi gerekmektedir.

3. Yazma öz yeterliği

Öz yeterlik, Albert Bandura tarafından geliştirilen sosyal öğrenme kuramının temel bir unsurudur. Sosyal öğrenme kuramı bireylerin nasıl öğrendiğini anlamaya ve açıklamaya çalışan bir kuramdır (Bandura, 1977). Öz yeterlik, yeterlik kavramını bireyin kendi benliğine indirgemesidir (Özdemir & Erdoğan, 2017, s. 315). Öz yeterlik inancı ve algısı bireyin kendi etkinlikleri sırasında kendi güçlerine olan inancı, yapılacak iş ve durumla ilgili süreci etkiler (Akar, 2008, s. 186). Öz yeterlik inancı olan bireyler, zorluklar karşısında daha güçlü ve ısrarcı olurlar (Kurbanoglu, 2004, s. 139). Yazma üzerinde etkili olan önemli faktörlerden biri de kişinin yazma konusunda kendini yetkin görmesini ifade eden öz yeterlik inancıdır (Güneş vd., 2017, s. 103). Yazma öz yeterliği, bireyin yazma yeteneğini ortaya koyan bir süreçtir. Duygu, düşünce, tasarı, izlenim ve yaşanılanları yazıya dökme becerisi olarak tanımlanan yazma (Göçer, 2012, s. 186) zihindeki düşüncenin ifade edilmesine imkân sağlayan temel bir dil becerisi olarak görülmekte ve düşünceleri inceleme, karşılaştırma ve sorgulama işlemlerine yardım etmektedir (Troia & Graham, 2003, s. 75;

Güneş, 2013, s. 160). Duygu ve düşünceleri aktarma aracı olarak görülen yazma, Yaman'a (2010, s. 272) göre duygusal durumları da yansıtmaktadır. Yazma süreci zor olarak algılanır ve buna bağlı olarak yazma korkusu ve yazmanın zaman kaybı olarak düşünülmesi nedeniyle öğrenciler yazma sürecinde çok istekli değildirler (Tok & Ünlü, 2014, s. 75). Dolayısıyla yazma becerisi öz yeterlik kavramından etkilenmektedir (Özonat, 2015, s. 208). Bireyin yazma uğraşına zaman ayırması ve yazmayı istemesi ve yazabileceği konusunda kendine inanması gerekir (Jalaluddin vd., 2015). Schunk & Swartz (1993) yüksek öz yeterliğe sahip öğrencilerin yazmayı seçmelerinin muhtemel olabileceğini, başarılı yazmanın iyi yazmaya devam etmek için öz yeterliği artırdığını ifade eder. Pajares & Valiante (1997) beşinci sınıf öğrencilerinin yazmaya ilişkin öz yeterlilik inançlarını ortaya koymak amacıyla yaptıkları çalışmada, öğrencilerin öz yeterlilik inançlarının yazacağı şeyi hayalinde canlandırmasını doğrudan etkilediğini, yazma öz yeterliğinin, yazmayı kullanılabilirlik algısını ve kompozisyon yazma performansını yansıttığını, yazma tutumu ve performansı üzerindeki etkilerini bağdaştırdığını ortaya koymuşlardır. McCarthy, Meier & Rinderer (1985) çalışmalarında güçlü öz yeterliğe sahip öğrencilerin iyi yazdıklarını; düşük endişe düzeyine sahip öğrencilerin daha iyi yazarlar olduğunu vurgulamışlardır. Dolayısıyla yazma becerisi özellikle bireyin yazma öz yeterlik algısıyla ilişkilidir ve bu becerinin gelişimini tespit etmek öncelikle onun yazmaya karşı kendine ilişkin algısına yani yazma öz yeterliğinin tespitine bağlıdır. Wachholz & Etheridge (1996) öğrencilerin olumsuz yazma öz yeterlik inançlarını değiştirmeleri için öğretmenlere, öğrencilerine başarabilecekleri yazma hedeflerini belirlemeleri ve öğrencilerin yazarlık gelişiminde olumlu sınıf ortamı oluşturmalarını önermektedir. Wiltse' e göre (2006), iletişim bölümünde okuyan öğrencilerin yazma becerilerini öğrenmesi ve geliştirmesi önemlidir. Birge (2006), gazete editörlerinin, çok yazarlı ve eleştirel düşünen mezunları, çoklu ortam becerilerine sahip olan fakat yetersiz yazma becerisine sahip öğrencilere oranla daha fazla tercih ettiklerini ifade etmiştir. Yazma yeteneği iletişim alanında eğitim veren okullarda her zaman gereklilik olmuştur. İşverenler de yazma yeteneği yüksek olan kişileri talep etmektedir. Ancak, işverenlerin mezunların yazma yeteneğinden memnun olmadığına yönelik bulgular bulunmaktadır (Cole vd., 2009, s. 10). Uzun yıllar halkla ilişkiler alanında çalışan uygulayıcılar, bu alanda çalışanların iş yerinde başarılı olabilmesi için mükemmel bir yazma becerisine sahip olması gerektiğini, basın bülteni, konuşma metni ve web içeriği gibi çeşitli materyalleri yazma ve denetleme becerilerine sahip olmaları gerektiğini ifade etmişlerdir (Daniel, 2012, s. 158). Öğrenciler üzerine son yıllarda yapılan araştırmalar internet, sosyal medya, kısa mesajlaşma gibi artan teknoloji kullanımının yazma becerilerinde bir düşüşe neden olduğu bağlantısını kurmaktadır (Lingwall, 2012, s. 184). Yine de yazma konusunda kısa süreli atölye çalışmaları ve yazı konuları ile ilgili oturumlar öğrencinin yazma öz yeterliğini artıracak, endişeyi azaltacak ve temel yazma becerilerini geliştirecektir (Lingwall, 2012, s. 188). Todd & Hudson'un yaptığı çalışmada halkla ilişkiler bölümünde okuyan öğrencilerin yazma becerilerini akran yardımıyla ölçmenin faydalı olduğu ve öğrencilerin yazma becerilerini geliştirdiğini ortaya koymuştur (2007, s. 45).

4. Yöntem

4.1. Çalışmanın amacı ve araştırma soruları

Bu çalışmanın amacı, halkla ilişkiler bölümünde öğrenim gören lisans öğrencilerinin yazma öz yeterliklerini belirlemektir. Bu amaçla aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır:

- Halkla ilişkiler metin yazarlığı dersini alan halkla ilişkiler öğrencilerinin yazma öz yeterlik algı düzeyleri nedir?
- Dil bilgisi kullanım becerisi algı düzeyleri nedir?

Aydın, B.O., Duğan, Ö. (2018). Halkla ilişkiler lisans öğrencilerinin yazma öz yeterlik algılarının belirlenmesi üzerine bir çalışma. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 4(1), 150-164.

- Kompozisyon becerisi algı düzeyleri nedir?
- Bu düzeyler cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?

4.2. Çalışma grubu

Bu çalışmada, halkla ilişkiler lisans programında halkla ilişkiler metin yazarlığı dersini alan öğrencilerin yazma yetenekleri, yazma öz yeterlik algılarını değerlendirilen sorulara cevaplar alınarak belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma, Güneydoğu Anadolu Bölgesinde bulunan bir üniversitenin iletişim fakültesinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verilerini toplamak için 2017 yılı güz döneminde dersi alan toplam 67 lisans öğrencisi yapılandırılmış soru formunu doldurmak için davet edilmiştir. Davet edilen katılımcıların % 100' ü (N=67) soru formunu doldurmuştur.

4.3. Veri toplama aracı

Çalışmada veri toplama aracı olarak kullanılan yapılandırılmış soru formu iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde yazma öz yeterlik inançlarını ölçmek amacıyla Pajares, Hartley & Valiante (2001) tarafından geliştirilen ve Demir (2014) tarafından geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılarak Türkçeye uyarlanan 10 maddelik yazma öz yeterlik ölçeği (YÖYÖ) kullanılmıştır. Yazma öz yeterlik ölçeği iki alt boyuttan (Dil bilgisi kullanım becerisi 5 soru, Kompozisyon becerisi 5 soru) oluşmaktadır. Ölçek, katılımcılara soruları yanıtlamaları için "kesinlikle katılmıyorum", "katılmıyorum", "kararsızım", "katılıyorum" ve "kesinlikle katılıyorum" şeklinde beşli derecelendirmeli olarak hazırlanmış Likert tipi ölçektir. İkinci bölüm, katılımcıların cinsiyetine ve mezun olduktan sonra halkla ilişkiler mesleğini yapıp yapmayacaklarına yönelik verileri toplamayı amaçlayan sorulardan oluşmaktadır.

4.4. Verilerin analizi

Çalışmada katılımcıların özelliklerine göre dağılımlarını hesaplamak için frekans analizi kullanılmıştır. Yazma öz yeterlik ölçeği vasıtasıyla toplanan veriler açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleriyle değerlendirilmiştir. Ölçeğin güvenilirliği Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısının hesaplanmasıyla belirlenmiştir. Halkla ilişkiler öğrencilerinin yazma öz yeterlik düzeylerini belirlemek için ortalama puanlar hesaplanmıştır. Cinsiyete göre farklılıkları tespit etmek için ise bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır. Araştırmanın analizlerinin gerçekleştirilmesinde SPSS Statistics 22.0 ve AMOS 23.0 programları kullanılmıştır.

4.5. Bulgular ve yorum

Analizlerde ilk olarak katılımcıların bazı özelliklerine göre dağılımları frekans analizi ile değerlendirilmiştir. Bu analiz sonucuna göre çalışmaya katılan öğrencilerin % 56,7'si kadın, % 43,3'ü erkektir. Öğrencilerin % 82,1'i mezun olduktan sonra kariyerlerini halkla ilişkiler mesleğinde sürdüreceklerini belirtmişlerdir. Çalışmanın bir sonraki aşamasında, halkla ilişkiler öğrencilerinin yazma öz yeterliğini belirlemek için toplanan veriler açıklayıcı faktör analizine tabi tutulmuştur (KMO=0,775; p<0.001). Sonuçlar, analiz için örneklem büyüklüğünün yeterli olduğunu göstermektedir. Orijinal ölçekte olduğu gibi ölçeği oluşturan maddelerin tutarlı birliktelik sağladığı iki alt faktör elde edilmiştir. Güvenilirlik analizi sonuçlarına göre ölçeğin tamamına uygulanan Cronbach's Alpha sonucu (.825); kompozisyon becerisi alt boyutu (.839) ve dil bilgisi kullanım becerisi alt boyutu (.770) olarak tespit edilmiştir (Tablo 3).

Aydın, B.O., Duğan, Ö. (2018). A study on determination of writing self-efficacy perceptions of public relations undergraduate students. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 4(1), 150-164.

Tablo 3. Ölçeğin açıklayıcı faktör analizi sonuçları

Madde	Faktör Yükleri	Cronbach Alfa's
Faktör 1: Kompozisyon becerisi		
Düzenli bir giriş, gelişme ve sonucu olan; düşüncelerin iyi aşamalandırıldığı ve tasarlandığı bir yazı yazma	0,820	0,839
Konuyu desteklemek için yardımcı fikirleri barındıran paragraflar oluşturma	0,810	
Paragrafları uygun ifadelerle sonlandırma	0,803	
Bir konu ve ana fikir etrafında, etkili bir paragraf yazma	0,791	
Konudan uzaklaşmadan mesajları açık ve net bir biçimde aktarabilme	0,555	
Faktör 2: Dil bilgisi kullanım becerisi		
Kip ve zaman eklerini, kişi, hâl, çoğul, iyelik ve filimsi ekleri ile yapım eklerini doğru bir şekilde kullanma	0,836	0,770
Bir sayfalık öykü ya da kompozisyondaki bütün sözcükleri hece yanlışı yapmadan yazma	0,786	
Yazılı bir anlatımda bütün sözcük türlerini (isim, sıfat, zamir, zarf, edat, bağlaç) doğru bir şekilde kullanma	0,734	
Dil bilgisi kurallarına uygun bir şekilde basit cümleler yazma	0,623	
Bir sayfalık öykü ya da kompozisyonda noktalama işaretlerini doğru bir şekilde kullanma	0,526	
Cronbach Alfa's		0,825
Toplam açıklanan varyans (%)		57,858
KMO		0,775
Bartlett's Test		239,205 (sd.45;p=0,000)

Ölçeğin geçerliliğini test etmek için doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Bu çerçevede 10 maddelik yazma öz yeterlik ölçeğinin iki faktörlü yapısı (Dil bilgisi kullanım becerisi ve kompozisyon becerisi) test edilmiştir. Tablo 4'de sunulan ölçeğin doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarına ilişkin parametre değerlerinin olduğu yol şeması Şekil 1'de sunulmuştur. Analiz neticesinde elde edilen uyum iyiliği değerleri (CMIN[34,N=67]=43.896; $p > .05$; CMIN/df=1.291; RMSEA=.066; CFI=.953; GFI=.896) önerilen iki faktörlü modelin veri ile uyumlu ve kabul edilebilir olduğunu göstermektedir (Gürbüz & Şahin, 2016). Bu sonuçlar, araştırmadan elde edilen verilerin yazma öz yeterlik ölçeğinin öngörülen iki faktörlü teorik yapısı ile uyduğu sonucunu göstermektedir.

Tablo 4. Ölçeğin doğrulayıcı faktör analizi sonuçları

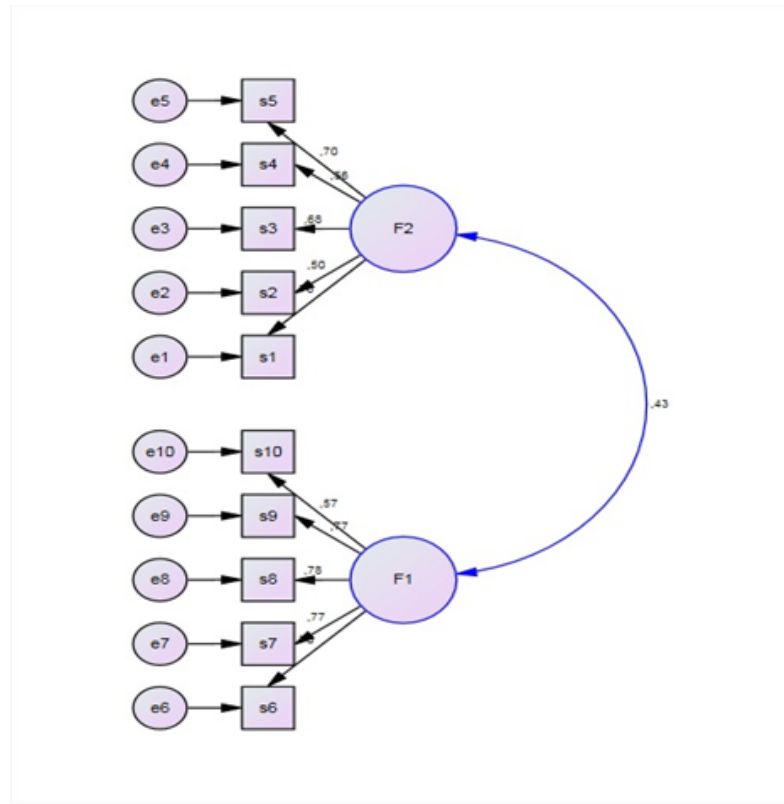
Ölçek	CMIN	P	CMIN/df	CFI	NFI	IFI	GFI	AGFI	RMSEA
YÖYÖ	43,896	0,119	1,291	0,953	0,828	0,955	0,896	0,831	0,066

Not: CMIN=Chi-square; CMIN/df =Chi square/Degree of freedom ratio; RMSEA= Root Mean Square Error of Approximation; CFI= Comparative Fit Index; RFI= Relative Fit Index; IFI= Incremental Fit Index; GFI= Goodness of Fit Index

Tablo 5 halkla ilişkiler öğrencilerinin yazma öz yeterliklerine ilişkin algı düzeylerini göstermektedir. Buna göre halkla ilişkiler öğrencilerinin yazma öz yeterlik algılarının 1'in "kesinlikle katılmıyorum" 5'in "kesinlikle katılıyorum" olarak temsil ettiği ölçek üzerinde (Ort.=3.68; S.S.=.55) ortalama değer ile orta seviyenin biraz üzerinde olduğu söylenebilir. Öğrencilerin yazma öz yeterlikleri algısı alt boyutları açısından incelendiğinde, kompozisyon becerisi alt bo-

yutu (Ort.=3.81; S.S.=.64) ve dil bilgisi kullanma becerisi alt boyutu (Ort.=3,55; S.S.=.69) ortalama değerlerine sahip olduğu görülmektedir. Bu sonuç, öğrencilerin yazma öz yeterliklerinde kompozisyon becerisi algılarının daha yüksek olduğunu göstermektedir. Ölçek maddelerinin ortalama değerleri genel olarak değerlendirildiğinde en yüksek ortalama değere sahip maddelerin "paragrafları uygun ifadelerle sonlandırma", "dil bilgisi kurallarına uygun bir şekilde basit cümleler yazma." ve "konudan uzaklaşmadan mesajları açık ve net bir biçimde aktarabilme" şeklinde olduğu tespit edilmiştir. En düşük ortalama değere sahip maddeler ise "yazılı bir anlatımda bütün sözcük türlerini (isim, sıfat, zamir, zarf, edat, bağlaç) doğru bir şekilde kullanma." ve "kip ve zaman eklerini, kişi, hâl, çoğul, iyelik ve fiilimsi ekleri ile yapım eklerini doğru bir şekilde kullanma" şeklinde ortaya çıkmıştır.

Şekil 1. Ölçüm modeli

Daha sonra halkla ilişkiler lisans öğrencilerinin yazma öz yeterlik algılarına ait alt faktör puanlarının cinsiyete göre farklılıklarını sınamak amacıyla bağımsız örneklem t-testi uygulanmıştır. Analiz neticesinde halkla ilişkiler öğrencilerinin kompozisyon becerisi algılarında cinsiyete göre anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($t=1.009$; $p>0.317$). Elde edilen bulgulara göre öğrencilerin cinsiyetlerine göre dil bilgisi becerisine yönelik algılarında cinsiyete göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($t=3.435$; $p<0.059$). Kadın öğrencilerin dil bilgisi kullanım becerisi algılarının ortalaması (Ort.=3.79; S.S.=.64) erkek öğrencilerin dil bilgisi kullanım becerisi algılarının ortalamasından (Ort.=3.24; S.S.=.64) daha yüksek çıkmıştır (Tablo 6).

Aydın, B.O., Duğan, Ö. (2018). A study on determination of writing self-efficacy perceptions of public relations undergraduate students. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 4(1), 150-164.

Tablo 5. Halkla ilişkiler öğrencilerinin yazma öz yeterliklerine ilişkin algı düzeyleri

Madde	Orta-lama	Standart Sapma
Faktör 1: Kompozisyon becerisi		
Paragrafları uygun ifadelerle sonlandırma	3,98	0,86
Konudan uzaklaşmadan mesajları açık ve net bir biçimde aktarabilme	3,94	0,83
Konuyu desteklemek için yardımcı fikirleri barındıran paragraflar oluşturma	3,79	0,78
Bir konu ve ana fikir etrafında, etkili bir paragraf yazma	3,73	0,84
Düzenli bir giriş, gelişme ve sonucu olan; düşüncelerin iyi aşamalandırıldığı ve tasarlandığı bir yazı yazma	3,62	0,79
Alt Boyut Genel Ortalama	3,81	0,64
Faktör 2: Dil bilgisi kullanım becerisi		
Dil bilgisi kurallarına uygun bir şekilde basit cümleler yazma	3,98	0,89
Bir sayfalık öykü ya da kompozisyondaki bütün sözcükleri hece yanlışı yapmadan yazma	3,79	0,96
Bir sayfalık öykü ya da kompozisyonda noktalama işaretlerini doğru bir şekilde kullanma	3,58	0,92
Kip ve zaman eklerini, kişi, hâl, çoğul, iyelik ve fiilimsi ekleri ile yapım eklerini doğru bir şekilde kullanma	3,23	1,07
Yazılı bir anlatımda bütün sözcük türlerini (isim, sıfat, zamir, zarf, edat, bağlaç) doğru bir şekilde kullanma	3,19	0,95
Alt Boyut Genel Ortalama	3,55	0,69
Genel Ölçek Ortalama	3,68	0,55

Tablo 6. Dil bilgisi kullanım becerisi faktörü bağımsız örneklem t-testi sonucu

Cinsiyet	N	Ortalama	S.S.	S.D.	t-testi	p
Kadın	38	3,7927	,64847	65	3,435	.001
Erkek	29	3,2483	,64066			

Bu sonuca göre, cinsiyete göre kompozisyon becerisinde bir farklılaşma görülmezken dil bilgisi kullanım becerisinde kadınlar erkeklere oranla kendilerini daha yeterli görmektedir.

5. Sonuç

Halkla ilişkiler bölümünde okuyan öğrencilerin meslek hayatlarında başarılı olabilmeleri için yazma becerilerini geliştirmeleri önemlidir. Medya ile ilişkileri geliştirmeden, basın bültenine, web sayfasında mesaj oluşturmaya kadar halkla ilişkiler araç, yöntem ve tekniklerinin bütününde yazma becerisi önemli rol oynamaktadır. Toplumda kurum olarak farkındalık yaratabilmek, doğru mesajı doğru hedef kitleye ulaştırmak, sosyal medyayı iyi kullanabilmek halkla ilişkiler çalışanı için önemli görevlerdir. Gelecekte halkla ilişkiler çalışanı olması beklenen halkla ilişkiler bölümünde okuyan öğrencilerin yazma becerilerinin yüksek olması kariyerlerine katkı sağlayacaktır. Bu çalışmada büyük bir çoğunluğu kariyerini halkla ilişkiler mesleğinde sürdürmeyi planlayan lisans öğrencilerine ait yazma öz yeterliği hakkında bazı sonuçlar ortaya konulmuştur. Elde edilen sonuçlara göre halkla ilişkiler öğrencilerinin yazma öz yeterlik algıları orta seviyenin biraz üzerindedir. Bu sonuç, öz yeterlik inancı yüksek olan öğrencilerin halkla ilişkiler uygulamalarını gerçekleştirirken kendilerine güven duymaları anlamına gelmektedir. Dolayısıyla halkla ilişkiler uygulamalarında duygu, düşünce, tasarı, izlenim ve yaşanılanları yazıya dökme süreci olan metin yazarlığı süreci üzerinde olumlu etkiler oluşabilir. Yazma konusunda kendini yeterli gören öğrenciler ilerideki kariyerlerinde bu uygulamalar esnasında karşılaştıkları zorluklar karşısında daha güçlü olurlar. Çalışmada kullanılan yazma öz yeterlik ölçeği halkla ilişkiler öğrencilerinin yazma

becerilerine yönelik algılarını, dil bilgisi kullanım ve kompozisyon becerisi alt boyutlarında incelemeye olanak tanımıştır. Bu inceleme neticesinde, noktalama işaretlerini, heceleri, sözcük türlerini ve ekleri uygun kullanmayı içeren dil bilgisi kullanım becerisine yönelik öz yeterlik algı düzeyi ortalamasının biraz üstünde tespit edilmiştir. Yine benzer şekilde, ana fikir etrafında, yardımcı fikirlerle desteklenen, mesajları açık ve net aktaran, düşüncelerin iyi bir şekilde aşamalandırıldığı bir yazı yazabilmeyi içeren kompozisyon becerisine yönelik algıları da ortalamasının üzerinde olduğu görülmüştür. Bu iki yazma becerisi arasındaki farklılık nispeten kompozisyon becerisinde daha yüksektir. Halkla ilişkiler hedefli mesajlar ile farkındalık, bilgi sağlama, eğitim, fikir, tutum ve davranış değişikliği ya da pekiştirme işlevini yerine getirirken hedef kitlenin cevabı da önemlidir. Amaç olarak belirlenen işleve uygun şekilde yazılan metnin dil bilgisi ve kompozisyon değeri istenilen cevabın niteliğini de belirler. Bu nedenle halkla ilişkiler yazarlığında iki becerinin yeterli düzeyde ve beraber düşünülmesi gereken bir konudur. Çünkü kompozisyon değeri yüksek olduğu düşünülen metinler, içerisinde taşıdığı dil bilgisi hataları nedeniyle hedef kitlede istenilen etkileri bırakmayabilir dahası olumsuz imajların oluşmasına neden olabilir.

Araştırmanın diğer sonuçları dil bilgisi ve kompozisyon becerisini oluşturan temel öğeler üzerinedir. Bu sonuçlara göre kompozisyon becerisinde "paragrafları uygun ifadelerle sonlandırma", "dil bilgisi kurallarına uygun bir şekilde basit cümleler yazma." ve "konudan uzaklaşmadan mesajları açık ve net bir biçimde aktarabilme" konularında öğrencilerin öz yeterlik algı düzeyleri daha yüksekken, "yazılı bir anlatımda bütün sözcük türlerini (isim, sıfat, zamir, zarf, edat, bağlaç) doğru bir şekilde kullanma." ve "kip ve zaman eklerini, kişi, hâl, çoğul, iyelik ve filimsi ekleri ile yapım eklerini doğru bir şekilde kullanma" konularında en düşük öz yeterlik algı düzeyine sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Ayrıca araştırmada cinsiyet ve yazma öz yeterlik ilişkisi üzerine elde edilen sonuçlar erkeklerin dil bilgisi kullanımlarına yönelik düzeylerinin kadınlara göre daha düşük olduğu yönündedir. Kompozisyon becerisinde ise anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Bu sonuca göre, cinsiyete göre kompozisyon becerisinde bir farklılaşma görülmezken dil bilgisi kullanım becerisinde kadın öğrenciler erkeklere oranla kendilerini daha yeterli görmektedir.

Öğrencilerin yazma öz yeterliğinin gelişmesi ilkokuldan itibaren yazmaya teşvik edilmeleri ile gelişebilecek bir yetenek olarak değerlendirildiğinde, öğrenciler yazma çalışmalarına istekli olmalıdır ve yazma konusunda belli düzeyde bir hazır bulunuşluğa sahip olmaları gerekmektedir. Öğrencilerin yazabileceklerine dair inanca sahip olmaları, kendilerine güven duymaları sağlanmalıdır. Kendine güven yazma becerisinin gelişimine katkı sağlar. Derslerde gerçekleştirilen yazma etkinlikleriyle öğrencilere kazandırılmaya çalışılan bilgi, tutum ve davranışların kalıcılığını sağlanması ve etkin kullanılan bir beceriye dönüşmesi için okul dışı zamanlarda bütünlüğü yazma çalışmaları yapılmalıdır.

Çalışma, halkla ilişkiler bölümü metin yazarlığı dersi alan öğrencilerin kendilerine yönelik algılarının belirlenmesiyle sınırlandırılmıştır. Bundan sonraki çalışmalar, iletişim fakülteleri bünyesinde bulunan diğer bölümlerde okuyan öğrencilerin yazma öz yeterlikleri üzerine karşılaştırmalı bir şekilde yapılarak iletişim öğrencileri boyutunda gerçekleştirilebilir. Araştırma tasarımlarında kullanılacak farklı yöntemler ile yazma becerisinin ölçümüne ve daha etkin kullanılmasına yönelik sonuçlar elde edilebilir.

Kaynakça

Akar, C. (2008). Öz yeterlik inancı ve ilk okuma yazmaya etkisi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(2),185-198.

Aydın, B.O., Duğan, Ö. (2018). A study on determination of writing self-efficacy perceptions of public relations undergraduate students. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 4(1), 150-164.

- Akyürek, F. (2004). *Senaryo yazarı olmak, senaryo yazmak*. İstanbul: MediaCat Yayınları.
- Ayhan, A. (2015). *Halkla İlişkiler, Tarihçe, Kavram ve Medya İlişkileri*. Konya: Literatürk.
- Bandura, A. (1977). Self efficacy: toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological Review*, 84, 191-215.
- Barry, A. (2003). *Halkla ilişkilerin gücü*. (Çev. Aysin Önen Steidle). Ankara: Elips Kitap.
- Bayçu Uzoğlu, S. (2013). *Halkla ilişkiler yazarlığı: Rol ve sorumluluklar*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını.
- Bayçu Uzoğlu, S. (2013). *Halkla ilişkiler uygulamaları ve örnek olaylar: Kurum içi halkla ilişkiler ve uygulamaları*. (Ed. Berrin Özkanal). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını.
- Birge, E. (2006). The great divide. *Quill*, 94 (August), 20-24.
- Bivins, T. H. (2008). *Public relations writing, the essentials of style and format*. New York: McGraw-Hill.
- Brody, E.W. & Lattimore D. L. (1990). *Public relations writing*. New York: Praeger.
- Cole, R.T., Hembroff, L.A. & Corner, A.D. (2009). National Assessment of the Perceived Writing Skills of Entry-Level PR Practitioners. *Journalism & Mass Communication Educator*, 64(1), 10-26.
- Cutlip, S. M., Center, A. H., & Broom, G. M. (2000). *Effective public relations*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Çöklü, Y. E. (1999). Halkla İlişkiler Yazarlığı. *Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 10(10), 159-170.
- Daniel, R. R. (2012). *Using real world experience to develop public relations student's writing skills, proceeding*, (ed. Marcia W. Distaso). San Francisco: PRSA Educators Academy.
- Demir, T. (2014). Yazma öz yeterlik ölçeğinin Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *e-Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 28-35.
- Elden, M. (2013). *Halkla ilişkiler yazarlığı, yazmaya hazırlık: Yazar neyi, nasıl yazar?*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını.
- Göçer, A. (2012). The investigation of intertextuality: the use of linguistic texts of Turkish teacher candidates in the written texts those they created. *International Online Journal of Educational Sciences*, 4(1), 184-195.
- Güneş, F. (2013). *Türkçe öğretimi yaklaşımlar ve modeller*. Ankara: Pegem A Yayınları.
- Güneş, F., Kuşdemir, Y. & Bulut, P. (2017). Yazma öz yeterlik ölçeğinin psikometrik özellikleri. *International Journal of Social Science*, 58, 101-114.
- Gürbüz, S. & Şahin, F. (2016). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri, felsefe, yöntem, analiz*. Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Jalaluddin, I., Paramasivam, S., Husain, S. & Bakar, R.A. (2015). The consistency between writing self-efficacy and writing performance. *Journal of Language Teaching and Research*, 6(3), 545-552.
- Jolls, T. (2008). *Globalocal: Media literacy for global village*. International Media Literacy Research Form, Inaugural Meeting.
- Kurbanoğlu, S. S. (2004). Öz yeterlik inancı ve bilgi profesyonelleri için önemi. *Bilgi Dünyası*, 5(2), 137-152.
- Lingwall, A. (2012). *Measuring student self-perceptions of writing skills in programs of journalism and mass communication*. Proceeding (ed. Marcia W. Distaso). San Francisco, CA: PRSA Educators Academy.
- McCarthy, P., Meier, S. & Rinderer, R. (1985). Self efficacy and writing: A different view of self evaluation. *College Composition and Communication*, 36(4), 465-471.
- Marsh, C., Guth, D. & Short, B.P. (2009). *Strategic writing: Multimedia writing for public relations, advertising, sales and marketing and business communication*. Boston: Pearson Education.
- Onat, F. (2014). *Dijital çağda halkla ilişkiler yazarlığı*. Ankara: Nobel Kitap.

Aydın, B.O., Duğan, Ö. (2018). Halkla ilişkiler lisans öğrencilerinin yazma öz yeterlik algılarının belirlenmesi üzerine bir çalışma. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 4(1), 150-164.

- Özdemirci, F. (1996). *Kurum ve kuruluşlarda belge üretiminin denetlenmesi ve belge yönetimi*. İstanbul: Türk Kütüphaneciler Derneği Yayınları.
- Özdemir, C. & Erdoğan, T. (2017). Sınıf öğretmeni adaylarının ilk okuma ve yazma öğretimine ilişkin öz yeterlik inançlarının belirlenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1), 314-331.
- Özonat, Z. (2015). Sekizinci sınıf öğrencilerinin yazma öz yeterlik algıları. *Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, ÖS-II, 207-220.
- Pajares, F. & Valiante, G. (1997). Influence of self-efficacy on elementary students writing. *The Journal of Educational Research*, 90, 353-360.
- Pajares, F., Hartley, J., & Valiante, G. (2001). Response format in writing self-efficacy assessment: Greater discrimination increases prediction. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 33(4), 214-21.
- Peltekoğlu Balta, F. (2004). *Halkla ilişkiler nedir*. İstanbul: Beta Yayınları.
- Sabuncuoğlu, Z. (2004). *Halkla ilişkiler*. İstanbul: Aktüel Yayınları.
- Schunk, D. H. & Swartz C. W. (1993). Goal and progress feedback: effects on self-efficacy and writing achievement. *The Annual Meeting of the American Educational Research Association*, Atlanta, GA, 12-16.
- Seitel, F. P. (2004). *The practice of public relations*. New Jersey: Pearson Education Inc.
- Todd, V., & Hudson, C.J. (2007). Using graded peer evaluation to improve students writing skills, critical thinking ability, and comprehension of material in a principles of public relations course. *Journal of College Teaching & Learning*, 4(10), 39-46.
- Tokgöz, O. (1994). *Temel Gazetecilik*. Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.
- Tok, M. & Ünlü, S. (2014). Yazma becerisi sorunlarının ilkökul, ortaokul ve lise öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda karşılaştırılmalı olarak değerlendirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(50), 73-95.
- Tortop, N. (1990). Kamu Yönetimde Halkla İlişkilerin Önemi, Uygulanması ve Kalkınma Planlarındaki Yeri. *Gazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 6(2).
- Troia, G. A. & Graham, S. (2003). The consultant's corner: Effective writing instruction across the grades: What every educational consultant should know. *Journal of Educational and Psychological Consultation*, 14(1), 75-89.
- Wachholz, P. B. & Etheridge, C. P. (1996). Speaking for themselves: writing self-efficacy. *Psychologist*, 44, 1175-1184.
- Wilcox, D. & Nolte, L. (1990). *Public relations writing and media techniques*: New York: Harper Collins.
- Wiltse, M. E. (2006). Using writing to predict students' choice of majors. *Journalism & Mass Communication Educator*, 61, 179-194.
- Yağmurlu, A. (2010). E-Halkla ilişkiler ve bakanlık uygulamaları. *Selçuk İletişim Dergisi*, 6(2), 62-80.
- Yaman, H. (2010). Writing anxiety of Turkish students: Scale development and the working procedures in terms of various variables. *International Online Journal of Educational Sciences*, 2(1), 267-289.

Extended abstract in English

Public relations is an endeavor to convince target market, make a positive impact on its image, by communicating the right information to target mass, at right time and with right strategy. Affecting institutions, building public opinion, earning reputation and image, creating sympathy and interest is done by written instruments revealed by the practitioners' ability to write for public. These tools include speech texts, newsletters, magazines, annual reports, brochures, letters, press files and explanations. By using these tools, public relations employees also show their writing self-sufficiency. In this context, it can be said that practitioners who have high level of self-efficacy in writing can conduct public relations studies more successfully.

The purpose of this study is to determine the writing self-efficacy of undergraduate students studying in the field of public relations. In order to realize the purpose of the study, data is collected thanks to questionnaire from 67 university students, who take public relations copywriting course in fall semester of 2017 at communication faculty of a university in the South eastern Anatolia Region. The structured question form used as a data collection tool in the study consists of two parts. In the first part, a 10-item writing self-efficacy scale (WSES) developed by Pajares, Hartley & Valiante (2001) and adapted to Turkish by Demir (2014) with reliability and reliability study was used to measure the writing self-efficacy beliefs of students. The reliability of the scale was determined by calculating the Cronbach's Alpha reliability coefficient. Average scores were calculated to determine level of writing self-efficacy of public relations students. Independent sample t-test was used to determine differences between genders. Collected data were analyzed by descriptive factor analysis to determine writing self-efficacy of public relations students (KMO=0,775; $p < 0.001$). Results show that sample size is sufficient for analysis. There are two sub-factors (grammar use skill and composition skill) that provide coherent cohesion of scale-forming materials as they are on the original scale. Then, to verify the validity of the scale, confirmatory factor analysis was applied to the two-factor structure of the 10-item writing self-efficacy scale. The results of the analysis show that the proposed two-factor model is compatible with the data and is acceptable (CMIN [34, N=67] = 43.896; $p > .05$; CMIN/ df = 1.291; RMSEA = .066; CFI = .953; GFI = .896). These results show that the data obtained from the research agree with the predicted two-factor theoretical structure of the writing self-efficacy scale. Cronbach's Alpha result (.825) applied to the scale according to the reliability analysis results; compositional subscale (.839) and grammar use skill subscale (.770). Results show that mean scores of students with the perceived level of writing self-efficacy of public relations students were significantly higher than those of the mid-level (mean = 3.68, SS = .55) on the scale that "strongly disagree" as 1 and strongly agree as 5. When the students' writing self-efficacy perceptions subscales were examined, it was determined that they had a mean value of composition skills subscale (Mean = 3.81, SD = .64) and Grammar Skill Subscale (Mean = 3.55, SD = .69). This result shows that students' perceptions of composition skills in writing self-efficacy are higher. When the average values of the scales are evaluated in general, the words with the highest average value are classified as "paragraphs ending appropriate statements", "writing simple phrases in accordance with grammatical rules". and "to be able to transmit messages clearly and clearly without moving away from the subject". The materials with the lowest mean value are "to use all the word types (name, adjective, pronoun, adverb, preposition, conjunction) correctly in a written narration." and "to use the suffixes of time and mode, person, state, plural, possessive and verbal suffixes and construction suites correctly". According to the results obtained, there was no significant difference in the perception of compositional skills among the students of the public relations group by gender

($t=1.009$; $p>0.317$). However, there was a significant difference in sex perceptions of students according to their gender, according to their gender ($t=3.435$; $p<0.059$). The mean of grammar use skill perceptions of female students (Mean = 3.79, SD = .64) was higher than that of male students perceptions of grammar use perception (Mean = 3.24, SD = .64). According to this result, while there is no difference in the composition skill according to gender, women are more satisfied than men in grammar usage skill.

According to the results obtained, the self-efficacy perceptions of students in relation to the public are slightly above the middle level. This result means that students with high self-efficacy beliefs should feel confident when they are practicing public relations. The writing self-efficacy scale used in the study allows the students to study the perceptions of writing skills of the people related to the public in the grammar usage and composition skill sub-dimensions. Difference between these two writing skills is relatively higher in compositional skill. It is also important to respond to the target while communicating with targeted messages, providing awareness, providing information, training, ideas, attitudes and behavior modification or reinforcement. The grammatical and compositional value of the text that is designated as the objective and appropriately specified also determines the nature of the desired response. For this reason, the relationship between the two is a topic that should be considered together with sufficient skill in writing. Because texts that are thought to have a high compositional value may not have the desired effects on the target block due to the grammatical errors they carry and may cause negative images to be formed.

In addition, results of the study on gender and writing self-efficacy beliefs indicate that men have lower levels of grammar use than women. There is no significant difference in composition ability. According to this result, while there is no difference in composition ability among genders, female students perceive themselves more than men in grammar use ability.

Development of students' self-efficacy in writing is encouraged to write from primary school, and students are willing to write when considering that it is a talent that can develop, and teachers will have a positive influence on writing and directing students. In order to ensure permanence of knowledge, attitudes and behaviors to be gained to the students through the writing activities conducted in the lessons and to make an effective skill, complementary writing studies should be done in non-school time.